

2021-11-30

Verksamhetsplan

2022

Antagen vid styrelsemöte 21-11-30

Inledning

Västra Götalands Bildningsförbund samlar den organiserade folkbildningens aktörer i Västra Götaland. Folkhögskolor och studieförbund utgör basen i Bildningsförbundet.

Inför verksamhetsåret 2022 har styrelsen beslutat om följande plan och konkreta åtgärder. Planen utgår från det övergripande måldokument som fastställdes av årsmötet 2019.

Syftet med vår verksamhet

Västra Götalands Bildningsförbund är ett samarbetsorgan för studieförbundens regionala enheter, folkhögskolor och andra regionala verksamheter som verkar inom folkbildning och kultur i Västra Götalandsregionen och skall som ett sådant bevaka och främja folkbildningsarbetet och folkbildningens intressen i regionen genom omvärldsanalys, kommunikation, påverkan och samverkan.

Västra Götalands Bildningsförbund skall på sina medlemmars uppdrag verka som folkbildningens samverkansorganisation på det sätt medlemmarna beslutar.

Västra Götalands Bildningsförbunds beslutsorgan är representantskapet och styrelsen. Studieförbunds- och folkhögskoledelegationen beslutar inom sig kring frågor som berör respektive delegations

Bildningsförbundet arbetar efter fastställda stadgar och utifrån de planer som styrelsen och årsmötet fastställer.

Vårt uppdrag

Enligt måldokumentet är Västra Götalands Bildningsförbund övergripande uppdrag att;

- Tillsammans med medlemsorganisationerna föra en kontinuerlig dialog om folkbildningens värdegrund och verksamhetsformer.
- Vara ett forum för att lösa gemensamma verksamhetsfrågor.
- Verka för ett gemensamt utbyte mellan folkbildningens organisationer för ett breddat folkbildningsarbete inom regionen vilat på en folkbildningsideologisk grund.
- Inom regionen arbeta för att en folkbildningsideologisk debatt förs och samtidigt svara för en tydlig information om folkbildningen.
- Arbeta för att öka samverkan mellan medlemsorganisationerna i form av utbyten och lärande av varandra för att bli tydligare i metodik och pedagogik.

Finansiering

Medlemsorganisationer erlägger medlemsavgift för 2022 enligt årsmötesbeslut. Därutöver erlägger studieförbundens regionala enheter och rörelsefolkhögskolorna ett särskilt verksamhetsanslag från sina respektive stats- eller regionanslag. Hur anslaget fördelas inbördes mellan studieförbunden respektive folkhögskolorna beslutas av delegationerna.

Organisation och stadgar

Västra Götalands bildningsförbund är organiserat i en studieförbundsdelegation och en folkhögskoledelegation.

Studieförbundsdelegationen består av de 10 statsbidragsberättigade studieförbundens regionala enheter.

Folkhögskoledelegationen består av de fristående folkhögskolorna i regionen. De skolor som har Västra Götalandsregionen som huvudman är knutna till Bildningsförbundet som övriga medlemmar.

Övriga medlemmar i Bildningsförbundet är, utöver de sex regionägda folkhögskolorna, RF/SISU samt Förvaltningen för kulturutveckling, VGR.

Västra Götalands Bildningsförbunds verksamhet utgår från vårt övergripande måldokument, den årliga verksamhetsplanen samt de beslut som fattas i styrelsen och i delegationerna.

Personalbehov 2022

Västra Götalands bildningsförbund har två bildningskonsulenter anställda på fasta heltidstjänster. En av tjänsterna riktas i huvudsak mot studieförbundens samverkan och en mot folkhögskolornas. Konsulenterna arbetar dessutom med VGB:s gemensamma frågor.

Projekt finansieras av särskilda resurser i form av externa ekonomiska medel. För projektsamordning eller särskilda insatser kan styrelsen besluta att köpa tjänster. Kostnaden för detta ska i så fall belasta projektens budget.

Väsentliga påverkansfaktorer i vår omvärld

Medlemsorganisationernas och därmed Bildningsförbundets verksamhet påverkas och är beroende av politiska processer och beslut på lokal-, regional- och riksnivå.

På riksnivå är det framför allt Regeringens ambitioner och budget för folkbildningsverksamhet samt Folkbildningsrådets villkor och fördelningsprinciper för folkbildningsanslaget som påverkar studieförbunden och folkhögskolorna. För 2022 innehåller regeringens förslag till statsbudget en tillfällig ökning av anslaget för fler studieplatser på folkhögskolorna, men också en plan för minskning med 500 miljoner av det totala folkbildningsanslaget till 2023 och 2024. När det gäller studieförbunden har Folkbildningsrådet inför 2022 påannonserat skärpta krav och tydligare riktlinjer för verksamheten. Arbeta med ett nytt bidragssystem för studieförbunden har startat och väntas vara klart 2024.

På regional nivå har, från och med 2021, bidragsgivning och samverkansytta gällande studieförbunden och folkhögskolorna delats upp mellan Kulturnämnden och Regionutvecklingsnämnden. För folkhögskolorna innebär detta att relationen till en ny politisk - och tjänstepersonorganisation upparbetas. Regionbidraget till studieförbunden har inte förändrats 2021 trots pandemins effekter på verksamheten. För folkhögskolorna har det regionala volymbidraget för 2021 sänkts något, men en extra tilldelning för allmän kurs skett. Ingen förändring för 2022 är påannonserad, men från 2023 kan bidragssystemet komma att förändras. Regional utveckling handhar framför allt frågor om kompetensförsörjning, arbetsmarknad och utbildning medan Koncernavdelning Kultur har sitt fokus på kultur-, bildnings- och civilsamhällsfrågor. VGB menar att folkbildningen är en resurs för hela Västra Götaland och eftersträvar en god samverkan med bägge nämnderna och även mellan nämnderna i att folkbildningen på bästa sätt kan bidra till den regionala utvecklingen.

På kommunal nivå har under en längre tid bidragen till studieförbunden minskat. Under 2021 har också signaler kommit från vissa kommuner om omprövning av principen med generella bidrag där särskilt Göteborgs stads förändring av bidragssystemet kan bli ett prejudikat. Denna typ av ökad politisk detaljstyrning kan tyvärr komma att tas efter av andra kommuner. Ett ökat ifrågasättande av studieförbundens förmåga att undvika bidragsfusk och samröre med icke-demokratiska föreningar kan också noteras. Det tillitsbaserade och generella bidragssystemet, både på statsbidrags-, regionbidrags- och kommunbidragsnivå kan långsiktigt komma att förändras och folkbildningen påläggas mer av kontroll, redovisning och begränsningar.

Kraven ökar på folkbildningen men bidragen höjs inte.

Coronapandemin har under 2021, precis som 2020, tvingat såväl studieförbund som folkhögskolor till omställning och nya former för verksamheten. Det har även inneburit ekonomiska påfrestningar för verksamheter som redan innan pandemin var underfinansierade. Särskilt folkhögskolor med stor kortkurs- och konferensverksamhet har drabbats. Folkbildningsrådet utverkade under 2021 en tillfällig stödinsats till de mest drabbade skolorna. Samtidigt visar FBR:s senaste uppföljningar att folkbildningsorganisationerna mycket snabbt ställde om till digitala lösningar. På vad sätt och i vilken utsträckning det inom folkbildningens verksamhet kommer att bli mer av hel- eller deldigitala lösningar även framgent kvarstår att se. Mycket talar dock för att erfarenheterna hos såväl deltagare som folkbildare av omställningen under pandemin kommer att påverka.

De globala målen för hållbar utveckling, formulerade i Agenda 2030, anförs allt oftare i måldokument på alla politiska nivåer. Vissa av Agendans 17 mål kan kopplas direkt till syftena med statsbidraget och den verksamhet som folkbildningen bedriver, bland annat "att främja utbildning och kultur för ett starkare närsamhälle", "att verka för jämlikhet, jämställdhet och mångfald" samt "att verka för arbetstillfällen och kompetensutveckling i samhället". Härtill kommer givetvis också den stora samhällsutmaning miljö- och klimatfrågan innebär. Folkbildningen har en möjlighet att aktivt anknyta till nyckelbegreppet Agenda 2030 och dessa viktiga processer för att stärka vår roll i omställningen till ett hållbart samhälle i alla dess dimensioner.

2022 är ett valår och valresultatet kommer att påverka vilken folkbildningspolitik som kommer att bedrivas på såväl statlig som kommunal och regional nivå. I riksdagspartiernas budgetförslag för 2022 framgår att ett enhetligt stöd hos partierna för nuvarande volym och hantering av statsbidraget inte finns. Även inom de partier som står bakom nuvarande statsbidrag till folkbildningen finns olika uppfattningar om det är samhällsnytta och effekter som ska motivera bidrag, eller om folkbildningens egenvärde ska få kosta. Särskilt på regional och kommunal nivå kan politisk styrning mot en starkare koppling mellan bidrag och förväntade, samhällsnyttiga effekter komma att påverka hur det framtida stödet till folkbildningen kommer att utformas.

Konkreta insatser 2022

Inom ramen för de övergripande uppdrag och den verksamhetsinriktning som ligger till grund för Bildningsförbundets långsiktiga verksamhet ska följande insatser genomföras under 2022.

1. Värdegrund, etik och ideologi.

- Genomföra minst en gemensam bildningskonferens där samtliga medlemmar och styrelsen samlas, med fokus på gemensamma folkbildningsfrågor, ömsesidigt utbyte och lärande.
- Initiera och stimulera samtal om verksamhetens innehåll och om etik- och gränsdragningsfrågor vad gäller studieförbunden och folkhögskolorna.
- Ta del av och vidareförmedla central information i kvalitets-, etik- och gränsdragningsfrågor till studieförbunden och folkhögskolorna.

2. Samverkan

- Utveckla och stärka samverkan mellan folkhögskolorna, studieförbunden och övriga medlemmar
- Stimulera samverkan i olika former mellan delegationernas medlemmar och andra organisationer och myndigheter.
- Rörelse- och regionskolorna bör stärka sin samverkan för att gemensamt utveckla folkhögskolornas betydelse i Västra Götaland och slå vakt om stödet och tilliten för verksamheten
- Stödja utvecklingen och självorganiseringen av det delregionala folkbildningssamarbetet, DFS, i Fyrbodalsregionen, Göteborgsregionen, Sjuhäradsregionen och Skaraborg.
- Stödja samverkan kring folkhälsoprojekten i Skaraborg.
- Delta i möten, utbyten och samverkan med övriga länsbildningsförbund i landet samt med centrala aktörer som Folkbildningsrådet, RIO, Studieförbunden, OFI, Fhf och andra relevanta parter.

3. Påverkan

- Följa, aktivt påverka och vara delaktiga i Västra Götalandsregionens program och insatser av betydelse för folkbildningen, framför allt Samling

för social hållbarhet, Fullföljda studier, Regional utvecklingsstrategi 2021–2030 och Kulturstrategi 2020–2023.

- Bevaka samtliga folkhögskolors delaktighet och möjligheter till deltagande i processer och ekonomiskt stöd utifrån likabehandlingsprincipen då särskilda folkbildningsinsatser med hänvisning till programmen i punkten ovan, eller kring andra angelägna insatser, initieras av Regionen.
- Delta aktivt och bevaka folkbildningens och det civila samhällets intressen i den pågående processen med Överenskommelsen mellan Regionen och det civila samhället.
- Fortsätta att utveckla kontakterna med politiker och tjänstepersoner inom Västra Götalandsregionen, främst inom Folkhälsa, Kultur och Regional utveckling.

4. Information, opinion och kommunikation.

- Informera om folkhögskolorna och studieförbunden, dess innehåll, verksamhet och kvalitet mot allmänheten, massmedia, myndigheter, politiska beslutsfattare, organisationer och andra berörda.
- Bearbeta och kartlägga studieförbundens och folkhögskolornas verksamhetsstatistik och regionala och kommunala bidragsutveckling samt andra relevanta fakta.
- Odlå kontakter med politiker och tjänstepersoner inom det offentliga systemet för att stödja studieförbunden och folkhögskolorna i deras bevakning av bland annat bidragsfrågor och intressepolitiska frågor.
- Kontinuerligt uppdatera VGB:s hemsida och Facebooksida.
- Utveckla digitala möjligheter till att vidareförmedla och dela information till styrelse och medlemsorganisationer.
- Stödja de delregionala folkbildningssamråden, DFS, i deras lokala och delregionala opinionsarbete gentemot politiker och tjänstemän.
- Följa och sprida information om Folkbildningsrådets rapporter, undersökningar och uppföljningar.

5. Lärande, pedagogik och utveckling.

- Fortsätta samarbetet med Göteborgs universitet för en utveckling av bland annat fortbildning och folkbildningsforskning.
- Tillsammans med Göteborgs Universitet genomföra en årlig seminariedag på temat Demokrati och folkbildning.
- Följa utvecklingen av kursen "Folkbildningens idé och praktik" 15 hp som från och med 2021 ges inom Universitetets ordinarie kursutbud. VGB ska aktivt informera och uppmuntra våra medlemsorganisationer att anmäla deltagare samt, i samarbetet med GU, vara delaktiga i kursens framtida utveckling.
- I samarbete med Göteborgs universitet och med andra regionala lärosäten söka möjligheter till pedagogiska och didaktiska fortbildningar för våra medlemsorganisationer.
- Informera om och bidra till samverkan kring seminarier, föreläsningar och fortbildningsinsatser som genomförs av våra medlemsorganisationer.
- Utannonsera och behandla ansökningar till årligt uppsatsstipendium.
- Samverka med Föreningen för folkbildningsforskning.

6. Styrelsen, interna organisationen och delegationerna

Styrelsen och organisationen

- Genomföra minst fyra **styrelsesammanträden**.
- Genomföra sammanträden i styrelsens **arbetsutskott** vid behov mellan styrelsens sammanträden.
- Genomföra minst 3 **delegationsmöten** i studieförbunds- respektive rörelsefolkhögskoledelegationen. Därutöver genomföra minst ett gemensamt möte mellan rörelsefolkhögskolorna och regionfolkhögskolorna.
- **Företräda medlemsorganisationerna** i bl.a. arbetsgrupper och kommittéer.
- Följa upp och genomföra **utvecklings- och uppföljningssamtal** med

personalen

- Ge möjligheter till vidareutbildning för fortsatt **personalutveckling**.
- Genomföra **personal- och planeringsöverläggningar**.
- Regelbundet förse medlemmarna med **kalendarium och information** om aktiviteter och arrangemang som VGB deltar i.

Delegationerna

Studieförbunds- och folkhögskoledelegationen har tagit fram sina särskilt prioriterade insatser för 2022 vid delegationsmöten under hösten - 21.

Studieförbundsdelegationen:

- Genomföra sammanträden i delegationens **arbetsutskott** vid behov mellan delegationernas möten.
- Prioriterade områden:
 - Informations- och opinionsarbete kring kommunbidragen och VGB:s kommunbidragsrekommendation i Västra Götaland.
 - Aktiv dialog med Regionens kulturnämnd och Koncernavdelning Kultur.
 - Bevaka utvecklingen beträffande region- och statsbidragen
 - Påverkansarbete kring studieförbundens legitimitet hos tjänstepersoner och beslutsfattare samt informationsinsatser inför valet 2022.
 - Arbeta med etik-och gränsdragningsfrågor, anordnarskapet och bygga tillit till studieförbundens verksamhet
 - Genomföra en översyn av påverkansarbetet.
 - Genomföra en översyn av strategin kring kommunbidragsrekommendationen för studieförbunden samt fortsätta utveckla kontakterna med politiker och tjänstepersoner i kommunerna.
 - Utvärdera delegationens arbete årligen

Folkhögskoledelegationen:

- Genomföra sammanträden i delegationens **arbetsutskott** vid behov mellan delegationernas möten.
- Prioriterade områden:
 - Fortsatt aktivt intressepolitiskt arbete kring Regionbidraget och VGR:s folkhögskolepolitik.
 - Aktiv dialog med Regionutvecklingsnämnden och Regional Utveckling kring bland annat regionbidraget, fullföljda studier och kompetensförsörjning.
 - Aktiv dialog med Kulturnämnden och Koncernavdelning Kultur

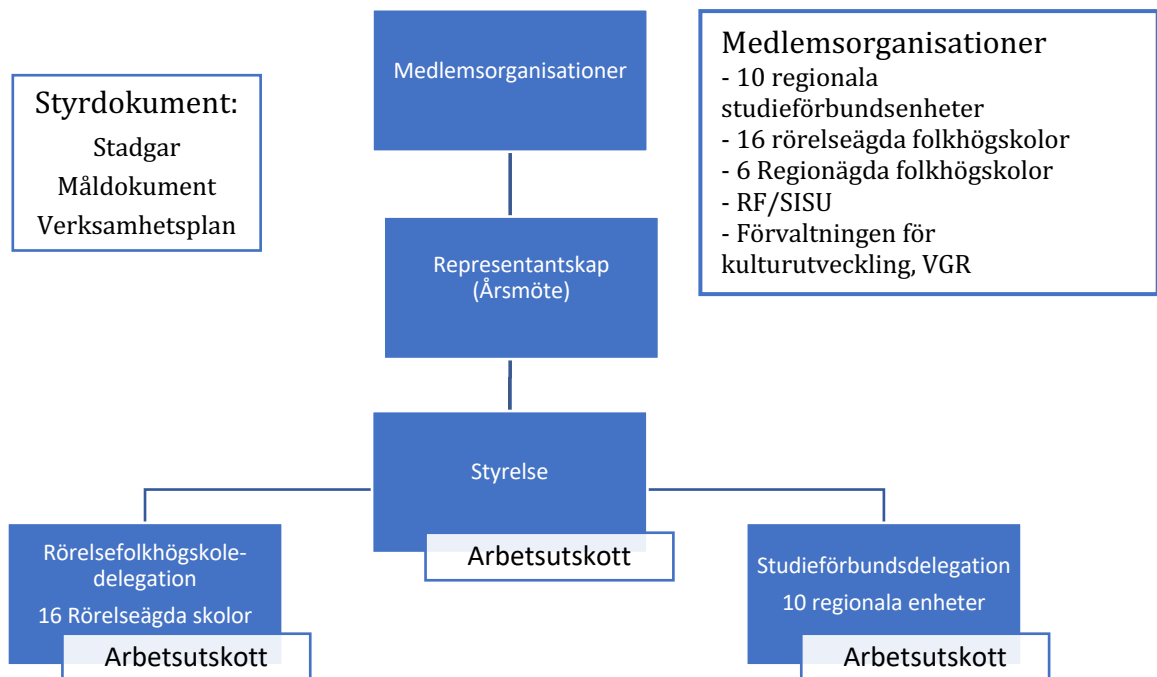
kring FOKIS och folkhögskolornas övriga kulturverksamhet.

- Arbeta för att en särskild överenskommelse mellan Regionen och de rörelsedrivna folkhögskolorna i syfte att konkretisera samverkansområden och skapa struktur och långsiktighet i dialog och bidragsgivning.
- Sammanställning och kontinuerlig uppdatering av relevant statistik rörande folkhögskolornas verksamhet och ekonomi.
- Bjuda in skolornas ägarföreningars ordförande till ett av delegationens möten.
- Stödja de nätverk mellan folkhögskolornas administratörer och kuratorer/SYV-are som startat.
- Följa utvecklingen av det ordinarie statsbidraget och de särskilda uppdragen.
- Följa frågan om mobilitetsstödet utveckling.
- Utvärdera och utveckla delegationens arbete.

Föreliggande verksamhetsplan fastställdes med ett par mindre justeringar av det ursprungliga förslaget vid styrelsemöte 2021-11-30. Delegationerna och samtliga medlemsorganisationer har också erbjudits lämna synpunkter på det ursprungliga förslaget.

Västra Götalands Bildningsförbund

Organisationskiss

Samtliga medlemsorganisationer träffas, utöver årsmötet, årligen vid gemensamma delegationskonferenser.